

**VEREENIGING TOT BEOEFENING VAN  
OVERIJSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS**

**JAARVERSLAG 2017**

**Inhoud:**

**Verslag van het Bestuur**

**Jaarrekening 2017**

**Bestuur:**

|                            |                                 |
|----------------------------|---------------------------------|
| Mr. G.J. Jansen            | voorzitter                      |
| R.R.M. Kemper Alferink BBA | secretaris (tot 1 januari 2018) |
| Mr. F.A. Bakker            | penningmeester                  |
| Drs. P.E. Scheffer         | lid                             |
| Ir. H. Hengeveld           | lid                             |

**Raad van Advies:**

Dr. C.M. Hogenstijn  
Jhr. Drs. H. Repelaer van Driel  
Jhr. Drs. F.W.W.H. van Coeverden

**Comité van Aanbeveling:**

W.H. Baron van Ittersum  
Ir. A.P. Heidema  
Drs. B. Koelewijn  
Drs. H.J. Meijer  
Dr. G.O. van Veldhuizen

## **Verslag van het Bestuur**

### ***Bestuur***

In het verslagjaar is het bestuur acht keer samengekomen. Daarnaast heeft bestuur één keer vergaderd met de redactie van OHB.

Naast de lopende zaken vroegen vooral de ontwikkelingen bij het Stedelijk Museum Zwolle veel aandacht (zie hieronder).

Na afloop van het boekjaar is de heer Kemper Alferink om persoonlijke redenen uit het bestuur getreden. Het bestuur is hem zeer erkentelijk voor zijn inzet voor de vereniging. De functie van secretaris is na het aftreden van de heer Kemper Alferink waargenomen door Jhr. Drs. F.W.W.H. van Coeverden.

### ***Raad van Advies***

De Raad van Advies is als gevolg van omstandigheden in het verslagjaar niet samengekomen en het bestuur betreurt dit. Mede gezien de vele ontwikkelingen waarmee de vereniging en het bestuur thans geconfronteerd worden hecht het bestuur aan intensivering van het contact met de Raad van Advies. Op de komende ledenvergadering zal het bestuur een aantal nieuwe leden voor de Raad van Advies voordragen.

### ***Jaarvergadering en excursies***

#### *Stedelijk Museum Zwolle*

Er vond op 24 maart een rondleiding plaats in het Stedelijk Museum Zwolle met de tentoonstelling "Keuzes, verhalen bij museumschatten"

#### *Hanze-symposium*

In juni 2017 vonden in Kampen de Internationale Hanzedagen plaats. Op uitnodiging van de burgemeester van Kampen heeft de VORG daaraan veel aandacht besteed. De jaargang 2017 van de Overijsselse Historische Bijdragen werd geheel gewijd aan de Hanze. Bij de presentatie werd op 19 mei 2017 in de Stadsgehoorzaal van Kampen door de VORG een symposium georganiseerd over de geschiedenis van de Hanze vanuit Oost-Nederlands perspectief. Het symposium werd bezocht door 130 leden en belangstellenden. Voor de organisatie werd een subsidie ontvangen van de gemeente Kampen.

#### *Breckelenkamp*

Op 13 oktober werden 35 leden van de VORG ontvangen door de heer Wanrooij in Huis te Breckelenkamp.

Na een boeiende lezing van de heer Wanrooij, over de geschiedenis van de havezate, was er een rondleiding door het huis, met als hoogtepunt een bezoek aan de bibliotheek. Daarna een korte lezing over Gerrit Jan van Heek jr., een van de grondleggers van de natuurbescherming in Overijssel en mede-oprichter van Landschap Overijssel. Na de lunch volgde een wandeling door het nabijgelegen natuurgebied Bergvennen onder leiding van de beheerder van Landschap Overijssel, de heer Rick Staudt.

### ***Sluiting SMZ***

In het verslagjaar heeft de gemeente Zwolle besloten de subsidiering van de Stedelijk Museum Zwolle (SMZ) te beëindigen. In verband daarmee zullen gebouwen en de collecties die eigendom zijn van het SMZ worden overgedragen aan – voor zover op dit moment duidelijk – de gemeente Zwolle en zal het SMZ zijn werkzaamheden als museum staken. Inmiddels is een nieuwe stichting opgericht, Stichting Allemaal Zwolle, die zich zal gaan richten op een eigentijdse presentatie van het “Verhaal van Zwolle”, waarbij meerdere locaties in Zwolle – waaronder het Drostenhuis – zullen worden ingezet. De nieuwe stichting zal worden bemand vanuit het Historisch Centrum Overijssel (HCO) - waar thans het archief van de VORG is ondergebracht -, maar zal financieel en organisatorisch zelfstandig van het HCO gaan opereren.

In oktober van het verslagjaar vond een brand plaats in het Drostenhuis die veel rookontwikkeling ten gevolg had. Het ziet er naar uit dat de schade aan de bruiklenen van de VORG beperkt is tot rookschade en dat deze herstelbaar is. De schoonmaak van de objecten is reeds in het verslagjaar begonnen en zal naar verwachting medio 2018 zijn voltooid. Voor zover er toch onherstelbare schade ontstaan mocht zijn aan objecten die de VORG toebehoren, is de vereniging gerechtigd tot uitkering van de verzekerde waarde.

Na afronding van de schoonmaakbeurt zal de hele collectie, inclusief depots, tijdelijk opgeslagen worden in een professioneel museaal depot onder verantwoordelijkheid van het HCO. Daarna zal een commissie van experts een nieuw collectieplan gaan maken en besluiten welke objecten passen in het Verhaal van Zwolle en welke niet. Objecten die er buiten vallen zullen elders worden ondergebracht of worden afgestoten. Dit betekent dat er rekening mee moet worden gehouden dat de bij het SMZ ondergebrachte collectie van de VORG deels elders ondergebracht zal moeten worden.

SMZ heeft voorts aangekondigd dat vóór 1 juni 2018 alle bruikleencontracten beëindigd zullen worden. Het bestuur beraadt zich thans op de te nemen actie en zal zo nodig ook juridische stappen ondernemen om de belangen van de vereniging en de collecties veilig te stellen.

### ***OHB, Nieuwsbrief, Website***

Voorafgaand aan het Hanzesymposium werden de eerste exemplaren van de Overijsselse Historische Bijdragen, 132<sup>e</sup> stuk 2017 overhandigd aan de heer Eddy van Hijum, gedeputeerde van de provincie Overijssel en de heer Bort Koelwijn, burgemeester van Kampen.

De leden werden 4 keer geïnformeerd middels de digitale nieuwsbrief, 2 keer voor wat betreft het hanzesymposium en de algemene ledenvergadering, 1 keer voor de wintervergadering en 1 keer inzake de brand bij het Stedelijk Museum Zwolle.

Op de website zijn berichten geplaatst over de Overijsselse Historische Bijdragen, de brand in het Stedelijk Museum Zwolle en het overleg met HCO over het beheer van de collectie.

### ***Ledental en abonnementen***

Het aantal leden is in het verslagjaar gelijk gebleven (380). Er waren 12 nieuwe aanmeldingen.

Het aantal betaalde abonnementen liep iets terug van 39 naar 37.

### ***Financieel***

Ondanks de gestegen kosten, m.n. als gevolg van de organisatie van het Hanze symposium, steeg het resultaat met € 4.037 tot € 4.904 vooral dankzij de periodieke subsidie van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit het Marke van Streukel/Marke van Berkum Fonds, die dit jaar € 4.250 bedroeg. De volgende uitkering uit dit fonds zal over drie jaar plaats vinden. Daarnaast verkreeg de Vereniging een bijdrage van de gemeente Kampen ad € 2.000 i.v.m. het Hanze symposium.

Per einde boekjaar beschikt de vereniging over vrije reserves ten bedrage van € 89.388 (2016: €84.484). De reserves zijn volledig liquide belegd.

**Zwolle, 6 april 2018**

**Het Bestuur,**

mr. G.J. Jansen, voorzitter  
mr. F.A. Bakker, penningmeester  
ir. H. Hengeveld  
drs. P.E. Scheffer

## **JAARREKENING 2017**

2016

**BALANS PER 31 DECEMBER (Bedragen in Euro)**

2017

**ACTIVA**

**Vlottende activa**

|                                   |               |               |
|-----------------------------------|---------------|---------------|
| Debiteuren                        | 120           | 60            |
| Vorderingen en overlopende activa | 580           | 580           |
| Liquide middelen                  | 88.688        | 84.462        |
| <b>Totaal activa</b>              | <b>89.388</b> | <b>85.102</b> |

**PASSIVA**

|   |               |               |
|---|---------------|---------------|
| Reserves                                    | 89.388        | 84.484        |
| Kortlopende schulden en overlopende passiva | 0             | 618           |
| <b>Totaal passiva</b>                       | <b>89.388</b> | <b>85.102</b> |

| <b>STAAT VAN BATEN EN LASTEN (Bedragen in Euro)</b> | <b>2017</b>      | <b>2016</b>    |
|---|------------------|----------------|
| <b>BATEN</b>  |                  |                |
| Baten uit eigen fondsenwerving                      |                  |                |
| Contributies  | 10.770           | 10.590         |
| Verkoop Abonnementen                                | 1.000            | 1.000          |
| Project subsidies                                   | 2.000            | 0              |
| Niet-Project gerelateerde subsidies                 | 4.250            | 0              |
|   | <hr/>            | <hr/>          |
| totaal baten uit eigen fondsenwerving               | 18.020           | 11.590         |
| <br>Baten uit beleggingen                           |                  |                |
| Netto rentebaten                                    | -118             | -60            |
| <br>Overige Baten                                   |                  |                |
| Verkoop publicaties                                 | 304              | 686            |
|   | <hr/>            | <hr/>          |
| Totaal Baten  | 18.206           | 12.216         |
| <b>LASTEN</b>                                       |                  |                |
| Bestedingen aan de doelstelling                     |                  |                |
| Overijsselse Historische Bijdragen                  | 8.982            | 8.722          |
| Nieuwsbrief   | 714              | 1.283          |
| Ledenvergadering                                    | 400              | 250            |
| Excursies   | 1.788            | 88             |
| Projecten   | 0                | 0              |
| Onderhoud website                                   | 50               | 50             |
| Bijsterbosprijs                                     | 0                | 0              |
| Subsidie (betaald)                                  | 500              | 0              |
|   | <hr/>            | <hr/>          |
| totaal bestedingen aan de doelstelling              | 12.434           | 10.393         |
| <br>Kosten van beheer en administratie              |                  |                |
| Administratie                                       | 712              | 778            |
| Diverse   | 156              | 178            |
|   | <hr/>            | <hr/>          |
| totaal kosten van beheer en administratie           | 868              | 956            |
|   | <hr/>            | <hr/>          |
| <b>Totaal lasten</b>                                | <b>13.302</b>    | <b>11.349</b>  |
| <br><b>Saldo baten en lasten</b>                    | <br><b>4.904</b> | <br><b>867</b> |



## TOELICHTING

### Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Werkzaamheden door leden worden om niet verricht en worden niet op geld gewaardeerd. Het bestuur ontvangt geen beloning voor zijn werkzaamheden. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

### Waardering van materiele activa (Museale collecties en bibliotheek)

De museale collecties en de bibliotheek zijn niet gewaardeerd. Deze zijn in bruikleen gegeven aan diverse musea en instellingen. Eventuele kosten van aanschaffingen worden als lasten verantwoord.

#### *Korte beschrijving van de Collecties*

Op 1 augustus 1954 heeft de vereniging zekere museale voorwerpen en inventaris in bruikleen gegeven aan, wat nu is, Stichting Stedelijk Museum Zwolle. De bruikleen is vastgelegd in een overeenkomst gedateerd 17 december 1964 en is aangegaan voor een periode van vijf jaren, stilzwijgend te verlengen. Stichting Stedelijk Museum Zwolle heeft aangekondigd de bruikleenovereenkomst te gaan opzeggen i.v.m. sluiting van het museum in zijn huidige vorm.

In 2015 zijn het missaal van Johan van de Zande, 17de landscommandeur van de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, in 1415 gemaakt door Johannes van Malborch, en een brevier, Winterdeel, gebruikt door de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, tweede helft 15e eeuw, in bruikleen gegeven aan de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, voor een periode van vijf jaren.

Een collectie handschriften (beschreven door E.D.Eijken, Inventaris van de verzameling handschriften van de Vereniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, 15e-20e eeuw, Zwolle 1967 en 2000); archivalia (beschreven door A.J.Mensema, Inventaris op de archivalia, gecollecteerd door de Vereniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, met regestenlijst, 1385-1578, 14e-20e eeuw, Zwolle 1998); het archief van de vereniging (beschreven door T.M.Kleinjan, Inventaris van het archief van de Vereniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, 1857-1996); het archief van de Vereniging Thomas à Kempis, 1908-1938; en het archief van de Commissie tot Herdenking van E.J.Potgieter, 1907-1908 te Zwolle, 1857-1996, Zwolle 1996, zijn bij Overeenkomst van Inbewaargeving van 14 en 18 september 2000 in bewaring gegeven aan het Rijksarchief in Overijssel, tegenwoordig HCO.

Met de provincie Overijssel is in september/oktober 2005 een overeenkomst gesloten voor langdurige bruikleen van zekere archeologische vondsten ten behoeve van het “Provinciaal depot voor bodemvondsten Overijssel” te Deventer.

Een verzameling boeken vooral betrekking hebbend op de geschiedenis van Overijssel, beschreven in de Catalogus van de bibliotheek van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, Deventer 1990, is voor perioden van vijf jaar met stilzwijgende verlenging in bruikleen gegeven aan de gemeente Deventer voor plaatsing in de Atheneum bibliotheek. Deze bruikleen is laatstelijk vastgelegd in een bruikleenovereenkomst van 30 augustus 2011.

De vereniging is eigenaar van het Thomas a Kempis monument op de Agnietenberg (zie p. 36-37 “Bundels gebundeld”).

## **Toelichting op de balans**

### ***Debiteuren***

Betreft nog te ontvangen contributies. In het verslagjaar is een bedrag van € 140 (2016: € 175) afgeboekt als oninbaar.

### ***Vorderingen en overlopende activa***

Dit betreft een verplicht aangehouden deposito bij PostNL (€ 580).

### ***Liquide middelen***

Voor beleggingen wordt uitsluitend gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

| (Bedragen in Euro)                   | <b>2017</b>   | <b>2016</b>   |
|--------------------------------------|---------------|---------------|
| ING Zakelijke rekening               | 16.640        | 12.491        |
| ING Zakelijke Kwartaal Spaarrekening | 56.761        | 56.733        |
| ING Zakelijke Spaarrekening          | 15.287        | 15.238        |
| Stand einde boekjaar                 | <u>88.688</u> | <u>84.462</u> |

### ***Reserves***

| (Bedragen in Euro)                 | <b>2017</b>   | <b>2016</b>   |
|------------------------------------|---------------|---------------|
| Stand aanvang boekjaar             | 84.484        | 83.617        |
| bij: bestemming resultaat boekjaar | 4.904         | 867           |
| Stand einde boekjaar               | <u>89.388</u> | <u>84.484</u> |

Aan de reserves zijn geen bijzondere bestemmingen of doelstellingen verbonden.

## Toelichting op de staat van baten en lasten

### **Contributies**

| (Bedragen in Euro)            | <b>2017</b>   | <b>2016</b>   |
|-------------------------------|---------------|---------------|
| Contributies gewone leden     | 8.220         | 8.070         |
| Contributie gezinsleden       | 60            | 75            |
| Contributie ridderschap       | 2.400         | 2.400         |
| Extra ontvangsten van leden   | 230           | 220           |
| Afboekingen                   | -140          | -175          |
| Totaal ontvangen contributies | <u>10.770</u> | <u>10.590</u> |

### **Leden (per 31/12)**

|                          | <b>2017</b> | <b>2016</b> |
|--------------------------|-------------|-------------|
| Gewone leden             | 277         | 277         |
| Gezinsleden              | 4           | 4           |
| Ere-leden                | 4           | 4           |
| Leden via de ridderschap | 95          | 95          |
| Totaal Aantal leden      | <u>380</u>  | <u>380</u>  |

### **Abonnementen OHB (per 31/12)**

|                                | <b>2017</b> | <b>2016</b> |
|--------------------------------|-------------|-------------|
| Aantal betaalde abonnementen   | 37          | 39          |
| Aantal gratis abonnementen     | 10          | 6           |
| Aantal uitstaande abonnementen | <u>47</u>   | <u>45</u>   |

**Leden + Abonnementen OHB (per 31/12)**

|                                 | <b>2017</b> | <b>2016</b> |
|---------------------------------|-------------|-------------|
| Aantal leden                    | 380         | 380         |
| Aantal uitstaande abonnementen  | 47          | 45          |
| Totaal Leden + Abonnementen OHB | <u>427</u>  | <u>425</u>  |

**Nieuwe Leden + Abonnementen OHB**

|                         | <b>2017</b> | <b>2016</b> |
|-------------------------|-------------|-------------|
| Nieuwe leden            | 12          | 16          |
| Nieuwe abonnementen OHB | 2           | 0           |

**Niet-Project gerelateerde subsidies**

In het verslagjaar is van de gemeente Kampen een subsidie ontvangen van € 2.000 als bijdrage voor het Hanze-symposium.

**Netto rentebaten**

Het gemiddelde rentepercentage ontvangen op de spaarrekeningen bedroeg 0.1% (vorig jaar: 0.2%).

**Excursies**

De kosten van de excursies voor de leden worden verantwoord onder aftrek van de bijdrage die door deelnemers wordt betaald.

**Subsidies (betaald)**

Betreft sponsoring van een expositie van Artoverijssel in het Stedelijk Museum te Zwolle. Artoverijssel is een online platform waarop Overijsselse kunstenaars zich kunnen presenteren aan het grote publiek binnen en buiten onze provincie.

### **Bestedingen aan de doelstelling**

Het totaal van bestedingen aan de doelstellingen in verhouding tot het totaal van de baten bedraagt dit jaar 68% (vorig jaar 85%).

De kosten van eigen fondsenwerving zijn nihil, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat inspanningen van bestuur, leden en auteurs niet op geld worden gewaardeerd.

De Vereniging heeft geen werknemers in dienst.

### **Resultaatbestemming.**

Het resultaat van het boekjaar wordt toegevoegd aan de Reserves.

**Zwolle, 6 april 2018**

**Het Bestuur,**

mr. G.J. Jansen, voorzitter  
mr. F.A. Bakker, penningmeester  
ir. H. Hengeveld  
drs. P.E. Scheffer